ROZSUDEK TRIBUNÁLU (třetího senátu)

6. července 2010 *

Ve věci T-411/07,

**Aer Lingus Group plc,** se sídlem v Dublinu (Irsko), původně zastoupená A. Burnsidem, solicitor, B. van de Walle de Ghelckem a T. Snelsem, advokáty, poté A. Burnsidem a B. van de Walle de Ghelckem,

žalobkyně,

proti

**Evropské komisi,** zastoupené X. Lewisem, É. Gippini Fournierem a S. Noëm, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: francouzština.

podporované

**Ryanair Holdings plc,** se sídlem v Dublinu (Irsko), zastoupenou J. Swiftem, QC, V. Powerem, A. McCarthyem, D. Hullem, solicitors a G. Berrischem, advokátem,

vedlejší účastnicí,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise K(2007) 4600 ze dne 11. října 2007, kterým se zamítá návrh žalobkyně na zahájení řízení podle čl. 8 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40) a přijetí předběžných opatření podle čl. 8 odst. 5 uvedeného nařízení,

TRIBUNÁL (třetí senát),

ve složení J. Azizi, předseda, E. Cremona a S. Frimodt Nielsen (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: C. Kantza, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 7. července 2009,

vydává tento

## Rozsudek

### Právní rámec

1 Článek 3 nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40, dále jen „nařízení o spojování"), nazvaný „Definice spojení", stanoví:

„1. Spojení se považuje za vzniklé, jestliže dojde ke změně kontroly na trvalém základě v důsledku:

a) fúze dvou či více původně nezávislých podniků nebo částí podniků, nebo

b) získáním, jednou či více osobami již kontrolujícími nejméně jeden podnik nebo jedním či více podniky, ať již na základě koupě cenných papírů nebo majetku, smlouvy či jiným způsobem, přímé nebo nepřímé kontroly nad celkem nebo částmi jednoho či více podniků.

2. [...] se kontrola skládá z práv, smluv nebo jiných prostředků, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost rozhodujícího vlivu v určitém podniku."

2 Článek 8 nařízení o spojování, nazvaný „Rozhodovací pravomoci Komise", ve svém odstavci 4 stanoví:

„Jestliže Komise zjistí, že spojení:

a) již bylo uskutečněno a že toto spojení bylo prohlášeno za neslučitelné se společným trhem

[...]

může Komise:

– nařídit, aby dotčené podniky spojení zrušily, zejména prostřednictvím zrušení fúze nebo odprodeje všech nabytých akcií nebo majetku, tak aby [byl] obnoven stav existující před uskutečněním spojení. V případech, kdy obnovení takového stavu není možné prostřednictvím zrušení spojení, může Komise

přijmout jakákoliv jiná opatření, která jsou přiměřená pro dosažení takovéhoto obnovení v co největší možné míře,

– nařídit jakékoliv jiné přiměřené opatření s cílem zajistit, aby dotčené podniky zrušily spojení nebo přijaly jiná opatření za účelem obnovy stavu před uskutečněním spojení, tak jak je to vyžadováno v jejím rozhodnutí.

V případech spadajících pod ustanovení písmene a) prvního pododstavce mohou tato opatření být uložena buď v rozhodnutí na základě odstavce 3, nebo prostřednictvím samostatného rozhodnutí."

3 Podle čl. 8 odst. 5 nařízení o spojování:

„Komise může přijmout předběžná opatření přiměřená pro obnovení či zachování podmínek účinné hospodářské soutěže, jestliže spojení:

[...]

c) již bylo uskutečněno a je prohlášeno za neslučitelné se společným trhem."

4 Článek 21 nařízení o spojování, nazvaný „Použití nařízení a soudní pravomoc“, obsahuje odstavec 3, který zní následovně:

„Žádný členský stát nepoužije své vnitrostátní právní předpisy pro hospodářskou soutěž na jakékoliv spojení, které má význam pro celé Společenství.“

**Skutkový základ sporu**

*Účastnice sporu*

5 Žalobkyně Aer Lingus Group plc je akciovou společností založenou podle irského práva. Po její privatizaci irskou vládou v roce 2006 si stát ponechal na této společnosti 25,35 % kapitálu a akcie Aer Lingus byly dne 2. října 2006 kótovány na burze. Aer Lingus Group je holdingovou společností Aer Lingus Ltd (dále jen společně „Aer Lingus“), letecké společnosti se sídlem v Irsku, která zajišťuje pravidelné lety s odletem nebo příletem na letiště v Dublinu, Corku a Shannonu.

6 Ryanair Holdings plc (dále jen „Ryanair“) je společnost kótovaná na burze, která zajišťuje pravidelné lety ve 40 zemích, včetně letů mezi Irskem a dalšími evropskými zeměmi.

*Nabídka získání společnosti Aer Lingus společností Ryanair a koupě cenných papírů*

7 Dne 5. října 2006, tedy tři dny po prvním kótování akcií společnosti Aer Lingus, oznámila společnost Ryanair svůj úmysl učinit veřejnou nabídku převzetí (VNP) celého kapitálu společnosti Aer Lingus. Tato VNP byla učiněna dne 23. října 2006 s lhůtou pro přijetí původně do 13. listopadu 2006, kterou společnost Ryanair následně prodloužila do 4. prosince 2006 a poté do 22. prosince 2006.

8 Společnost Ryanair před oznámením svého úmyslu učinit VNP získala na trhu podíl ve výši 16,03 % na kapitálu společnosti Aer Lingus. Dne 5. října společnost Ryanair tento podíl zvýšila na 19,21 %. Krátce poté získala společnost Ryanair další akcie tak, že dne 28. listopadu 2006 držela 25,17 % kapitálu společnosti Aer Lingus. Tento podíl na kapitálu zůstal nezměněn až do srpna 2007, kdy společnost Ryanair, nehledě na rozhodnutí Komise Evropských společenství uvedené v bodě 15 níže, získala dalších 4,3 % kapitálu, čímž svůj podíl zvýšila na 29,3 %.

*Přezkum a zákaz oznámeného spojení*

9 Dne 30. října 2006 bylo Komisi podle článku 4 nařízení o spojování oznámeno zamýšlené spojení, kterým měla společnost Ryanair na základě VNP získat kontrolu nad společností Aer Lingus ve smyslu čl. 3 odst. 1 písm. b) téhož nařízení (dále jen „oznámené spojení“ nebo „spojení“).

10 Dopisem ze dne 19. prosince 2006 sdělila společnost Ryanair Komisi, že její nabytí akcií bylo součástí jejího záměru získat kontrolu nad společností Aer Lingus.

11 Rozhodnutím ze dne 20. prosince 2006 shledala Komise, že oznámené spojení vyvolává vážné pochybnosti o své slučitelnosti se společným trhem, a rozhodla se zahájit důkladné přezkumné řízení v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení o slučování. Toto spojení je v odstavci 7 tohoto rozhodnutí popsáno následujícím způsobem:

„Vzhledem k tomu, že společnost Ryanair získala prvních 19 % kapitálu společnosti Aer Lingus méně než deset dní před svou VNP a dalších 6 % krátce poté, má se za to, že celá transakce zahrnující získání akcií před veřejnou nabídkou a po ní, jakož i oznámení samotné VNP, představují jediné spojení ve smyslu článku 3 nařízení o spojování."

12 Zahájení důkladného přezkumu vedlo k neplatnosti VNP společnosti Ryanair až do vydání konečného rozhodnutí v této věci. Irská právní úprava totiž ukládá neplatnost VNP podléhajících kontrole Komise, pokud Komise zahájí řízení stanovené v čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení o spojování. Generální ředitel společnosti Ryanair v tiskové zprávě ze dne 20. prosince 2006 nicméně prohlásil:

„Společnost Ryanair znovu potvrzuje svůj záměr získat Aer Lingus a bude v něm pokračovat až do – k čemuž podle mého názoru dojde – úspěšného uzavření fáze II šetření."

13 Dne 3. dubna 2007 předložila Komise společnosti Ryanair oznámení námitek na základě článku 18 nařízení o spojování. Odstavec 7 tohoto oznámení popisuje oznámené spojení stejně jako rozhodnutí o zahájení důkladného přezkumného řízení.

14 Ve své odpovědi na oznámení námitek ze dne 17. dubna 2007 uvedla společnost Ryanair, že se vůči Komisi zavazuje, že před ukončením důkladného přezkumného řízení nebude vykonávat hlasovací práva spojená s akciemi společnosti Aer Lingus, přičemž uvedla, že jí tyto akcie každopádně neumožňují společnost Aer Lingus kontrolovat.

15 Dne 27. června 2007 prohlásila Komise na základě čl. 8 odst. 3 nařízení o spojování, že je oznámené spojení neslučitelné se společným trhem [rozhodnutí K(2007), věc COMP/M.4439 – Ryanair/Aer Lingus, dále jen „rozhodnutí Ryanair"]. Toto rozhodnutí je předmětem věci T-342/07, Ryanair v. Komise, ve které společnost Aer Lingus vystupuje jako vedlejší účastnice na podporu Komise.

16 Bod 12 odůvodnění rozhodnutí Ryanair zní následovně:

„Vzhledem k tomu, že společnost Ryanair získala prvních 19 % kapitálu společnosti Aer Lingus méně než deset dní před vyhlášením [VNP] a dalších 6 % krátce poté a s ohledem na vysvětlení společnosti Ryanair týkající se hospodářského cíle, který sledovala v okamžiku, kdy prováděla tyto operace, má se za to, že celá transakce zahrnující získání akcií před a v průběhu [VNP], jakož i samotná [VNP], představují jediné spojení ve smyslu článku 3 nařízení o spojování."

*Korespondence mezi společností Aer Lingus a Komisí během přezkumu spojení*

17 V průběhu přezkumu spojení předložila společnost Aer Lingus Komisi mnohá vyjádření, pokud jde o podíl společnosti Ryanair na jejím kapitálu.

18 Společnost Aer Lingus v rámci postupu předběžného přezkoumání požádala, aby s podílem společnosti Ryanair a její VNP zacházela jako s jediným spojením. V návaznosti na rozhodnutí o zahájení důkladného přezkoumání, během kterého Komise tyto dva prvky považovala za součást jediného spojení, společnost Aer Lingus dopisem ze dne 25. ledna 2007 a poté dopisem ze dne 7. června 2007 navrhla Komisi, aby společnosti Ryanair nařídila ukončit účast na jejím kapitálu a aby Komise přijala nezbytná předběžná opatření na základě čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování. Podpůrně, pokud by Komise měla za to, že nemá pravomoc jednat na základě těchto ustanovení, navrhla jí společnost Aer Lingus, aby prohlásila, že vnitrostátním orgánům pro hospodářskou soutěž na základě čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování nic nebrání vykonávat svou pravomoc, pokud jde o tuto kapitálovou účast.

19 Dne 27. června 2007, tedy v den přijetí rozhodnutí Ryanair, napsalo generální ředitelství (GŘ) „Hospodářská soutěž" Komise společnosti Aer Lingus, aby jí oznámilo, že její služby nemají pravomoc nařídit společnosti Ryanair, aby se zbavila se svého menšinového podílu nebo přijmout jiná opatření za účelem obnovy stavu před uskutečněním spojení na základě čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování. GŘ „Hospodářská soutěž" dodalo, že toto stanovisko nebrání pravomoci členských států, pokud jde o případné uplatnění jejich práva hospodářské soutěže na získání menšinového podílu společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus.

*Korespondence mezi společností Aer Lingus a Komisí v návaznosti na rozhodnutí Ryanair, výzva k jednání na základě článku 232 ES a napadené rozhodnutí*

20 Rozhodnutí Ryanair, které zakazuje uskutečnění spojení společností Ryanair a Aer Lingus, neobsahuje žádné opatření týkající se podílu ve výši 25,17 % společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus.

21 Dne 12. července 2007 zaslala společnost Aer Lingus Komisi, Irish Competition Authority (irský orgán pro hospodářskou soutěž), Office for Fair Trading Spojeného království (úřad pro poctivost obchodního styku) a Bundeskartellamt allemand (spolkový úřad pro ochranu hospodářské soutěže) memorandum, kterým tyto orgány vyzvala k přijetí společného postoje ohledně orgánu příslušného k jednání, pokud jde o tuto kapitálovou účast. Podle žalobkyně toto memorandum bylo zasláno Office for Fair Trading a Bundeskartellamt vzhledem k tomu, že jsou tyto orgány na základě vnitrostátních ustanovení o kontrole spojování příslušné k jednání, pokud jde o menšinové podíly a Irish Competition Authority vzhledem k tomu, že jsou obě dotčené společnosti irskými společnostmi a že tímto spojením budou nejvíce dotčeni spotřebitelé s bydlištěm v Irsku.

22 Dopisem ze dne 3. srpna 2007 uvedly služby Komise opakovaně svůj postoj, podle kterého nemají pravomoc k tomu, aby společnosti Ryanair uložily, aby se zbavila svého podílu, ale členským státům to nebrání v tom, aby použily své vlastní předpisy v oblasti hospodářské soutěže.

23 Dne 17. srpna 2007 zaslala společnost Aer Lingus dopis členu Komise pověřenému problematikou hospodářské soutěže, kterým Komisi vyzvala k jednání na základě

článku 232 ES tím, že zahájí řízení podle čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování, a tím, že přijme předběžná opatření podle čl. 8 odst. 5 uvedeného nařízení nebo tím, že formálně prohlásí, že Komise k přijetí takových opatření nemá pravomoc. Společnost Aer Lingus krom toho požaduje, aby Komise zaujala postoj k výkladu článku 21 nařízení o spojování, pokud jde o 25,17% podíl společnosti Ryanair na jejím kapitálu.

24 Dne 11. října 2007 obdržela společnost Aer Lingus odpověď Komise (dále jen „napadené rozhodnutí“).

25 Komise jednak odmítá návrh společnosti Aer Lingus na zahájení řízení vůči společnosti Ryanair na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování. Komise nejprve připomíná, že z čl. 3 odst. 1 a 2 nařízení o spojování vyplývá, že ke spojení dojde pouze tehdy, pokud podnik získá nad jiným podnikem kontrolu, tedy možnost vykonávat nad tímto podnikem rozhodující vliv (odstavec 8 napadeného rozhodnutí). Komise rovněž zdůrazňuje, že z čl. 8 odst. 4 uvedeného nařízení vyplývá, že pokud Komise zjistí, že spojení již bylo uskutečněno a že bylo prohlášeno za neslučitelné se společným trhem, může tak dotčeným podnikům nařídit, aby spojení zrušily, zejména prostřednictvím odprodeje všech nabytých akcií nebo majetku za účelem obnovení stavu existujícího před uskutečněním spojení. Komise připomíná, že může rovněž nařídit jakékoliv jiné přiměřené opatření s cílem zajistit, aby dotčené podniky zrušily spojení nebo přijaly jiná opatření za účelem obnovy stavu před uskutečněním spojení (odstavec 9).

26 Komise tato ustanovení uplatňuje v projednávaném případě a dospívá v odstavcích 10 a 11 napadeného rozhodnutí k názoru, že k oznámené spojení nebylo uskutečněno a že na základě napadeného podílu společnost Ryanair nezískala kontrolu nad společností Aer Lingus. Tyto odstavce znějí následovně:

„10. Komise má za to, že spojení přezkoumávané v projednávané věci nebylo uskutečněno. Společnost Ryanair nezískala kontrolu nad společností Aer Lingus a rozhodnutí [Ryanair] vylučuje, že by tomu tak mohlo být později v rámci oznámeného spojení. Operace uskutečněné během řízení zahájeného před Komisí tedy nelze považovat za součást uskutečněného spojení.

11. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že menšinovým podílem 25,17 % nezískala společnost Ryanair faktickou nebo právní kontrolu nad společností Aer Lingus ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení o spojování. Ačkoli menšinový podíl může za určitých okolností vést k výkonu kontroly, nemá Komise k dispozici žádný důkaz, který prokazuje, že v projednávané věci tyto okolnosti nastaly. Podle informací, které má k dispozici Komise, totiž práva společnosti Ryanair jakožto menšinového akcionáře (zvláště právo bránit přijetí tzv. ‚zvláštních' usnesení na základě irských právních předpisů o společnostech) souvisejí výhradně s právy týkajícími se ochrany menšinových akcionářů. Tato práva přitom nepřiznávají kontrolu ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení o spojování. Krom toho se nezdá, že by sama společnost Aer Lingus naznačovala, že by tento menšinový podíl mohl vést k tomu, aby byla kontrolována společností Ryanair a neposkytla Komisi důkazy na podporu existence takové kontroly."

27 Krom toho Komise odmítá analýzu navrženou společností Aer Lingus v odstavcích 12 a 13 napadeného rozhodnutí, podle níž menšinový podíl společnosti Ryanair na jejím kapitálu představuje částečné uskutečnění spojení, které bylo Komisí prohlášeno za

neslučitelné se společným trhem a mělo být na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování zastaveno:

„12. Navrhovaný výklad získání menšinového podílu jako ‚částečného uskutečnění', na které se vztahuje čl. 8 odst. 4 nařízení ES o spojování, je obtížně slučitelný se zněním tohoto ustanovení, které jasně odkazuje na spojení, které‚‚již bylo uskutečněno'. Vzhledem k tomu, že chybí rozhodující znak spojení podniků ve smyslu nařízení o spojování, kterým je v projednávané věci získání kontroly, není v projednávané věci možné mluvit o spojení podniků, ‚které již bylo uskutečněno', a strany nemohou být nuceny ‚spojení zrušit'. Pravomoc Komise se omezuje na situace, ve kterých nabyvatel získává kontrolu nad cílovou společností. Cílem rozhodnutí na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování je napravit negativní účinky na hospodářskou soutěž, které by mohly vyplývat z uskutečnění takového spojení podniků, jaké je vymezeno v článku 3 tohoto nařízení. V projednávané věci nemohou takové negativní účinky nastat, jelikož společnost Ryanair v rámci zamýšleného spojení podniků nezískala a nemůže získat kontrolu nad společností Aer Lingus.

13. V tomto ohledu se situace v této věci jasně liší od situace, která panovala v předchozích věcech, v nichž se čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování použil, jako jsou věc Tetra Laval/Sidel nebo věc Schneider/Legrand, ve kterých již byla [VNP] zcela uskutečněna a nabyvatel převzal kontrolu nad cílovou společností."

28 Vzhledem k tomu, že čl. 8 odst. 5 nařízení o spojování používá k popisu situací, ve kterých Komise může jednat, stejného výrazu jako čl. 8 odst. 4 a s ohledem na skutečnost, že v projednávané věci nebylo spojení podniků uskutečněno, Komise ze stejných

důvodů odmítá návrh společnosti Aer Lingus na přijetí předběžných opatření na základě čl. 8 odst. 5 uvedeného nařízení (odstavce 15 až 17 napadeného rozhodnutí).

29 Pokud jde dále o žádost o výklad článku 21 nařízení o spojování, co se týče podílu společnosti Ryanair ve výši 25,17 % na kapitálu společnosti Aer Lingus, Komise uvádí, že se odstavec 3 tohoto ustanovení omezuje na uložení povinnosti členským státům a nesvěřuje jí zvláštní právo ani pravomoc. Komise má tedy za to, že nemá pravomoc poskytovat závazný výklad ustanovení určeného členským státům a není schopna žádosti o výklad předložené společností Aer Lingus vyhovět (odstavce 20 až 25 a odstavec 26 poslední věta napadeného rozhodnutí).

30 Komise rovněž uvádí, že pokud členský stát nedodrží čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování, stále může zahájit vůči uvedenému státu řízení pro nesplnění povinnosti na základě článku 226 ES (odstavec 21 napadeného rozhodnutí). Stejně tak, má-li společnost Aer Lingus za to, že je vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž povinen jednat, pokud jde o menšinový podíl v držení společnosti Ryanair na základě použitelných vnitrostátních právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže, může tuto věc předložit tomuto orgánu nebo příslušnému vnitrostátnímu soudu. Pokud by měl vnitrostátní soud za to, že je výklad čl. 21 odst. 3 nezbytný k vydání jeho rozsudku, mohl by tento soud požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES za účelem objasnění výkladu tohoto ustanovení a zajištění jednotného výkladu napadeného práva Společenství (odstavec 23 napadeného rozhodnutí).

**Řízení a návrhová žádání účastnic řízení**

31 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. listopadu 2007 podala žalobkyně žalobu na neplatnost napadeného rozhodnutí na základě čl. 230 čtvrtého pododstavce ES.

32 Samostatným podáním došlým téhož dne žalobkyně rovněž podala návrh na předběžné opatření na základě článku 242 ES, jakož i návrh na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí.

33 Usnesením ze dne 18. března 2008, Aer Lingus Group v. Komise (T-411/07 R, Sb. rozh. s. II-411), zamítl předseda Tribunálu návrh na předběžná opatření a návrh na odklad vykonatelnosti.

34 Samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 19. listopadu 2007 podala žalobkyně rovněž návrh, aby byla věc projednána ve zrychleném řízení na základě článku 76a jednacího řádu Tribunálu. Dopisem ze dne 5. prosince 2007 sdělila Komise své připomínky k této žádosti.

35 Rozhodnutím ze dne 11. prosince 2007 zamítl Tribunál (třetí senát) žádost o projednání ve zrychleném řízení.

36 Usnesením ze dne 23. května 2008 povolil předseda třetího senátu Tribunálu vedlejší účastenství společnosti Ryanair ve sporu na podporu návrhových žádání Komise.

37 Faxem došlým kanceláři Tribunálu dne 4. srpna 2008 uvedla společnost Ryanair, že má za to, že vyjádření, která byla předložena Komisí v jejích žalobních odpovědích, byla dostatečná, a že se v důsledku toho vzdává podání vyjádření vedlejšího účastníka. Tento fax obsahoval její návrhová žádání, pokud jde o spor.

38 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Tribunál (třetí senát) zahájit ústní část řízení.

39 Řeči účastnic řízení a odpovědi na otázky Tribunálu byly vyslechnuty na jednání konaném dne 7. července 2009.

40 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– napadené rozhodnutí zrušil nebo

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

41 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl žalobu jako neopodstatněnou v rozsahu, v němž se týká odmítnutí zahájit řízení na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování a přijmout předběžná opatření na základě čl. 8 odst. 5 téhož nařízení;

– prohlásil žalobu za nepřípustnou nebo podpůrně ji zamítl jako neopodstatněnou v rozsahu, v němž se týká jejího odmítnutí poskytnout výklad čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

42 Ryanair navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl žalobu;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů spojených s vedlejším účastenstvím.

**Právní otázky**

43 Žalobkyně na podporu své žaloby uplatňuje dva žalobní důvody: první žalobní důvod vychází z porušení čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování a druhý žalobní důvod je založen na porušení čl. 21 odst. 3 téhož nařízení. Vzhledem k tomu, že je druhý žalobní důvod žalobkyní předložen takovým způsobem, že úzce souvisí s prvním žalobním důvodem, což bylo potvrzeno na jednání, na kterém žalobkyně uvedla, že druhý žalobní důvod může být považován za součást prvního žalobního důvodu, budou oba tyto žalobní důvody Tribunálem zkoumány společně.

*Argumenty účastnic řízení*

44 Pokud jde o první žalobní důvod, vycházející z porušení čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování, žalobkyně tvrdí, že Komise porušila toto ustanovení tím, že měla v návaznosti na rozhodnutí Ryanair, kterým bylo zakázáno uskutečnit zamýšlené spojení podniků, za to, že nemá pravomoc k tomu, aby společnosti Ryanair nařídila, aby se zbavila svého menšinového podílu na jejím kapitálu, k přijetí vhodných opatření za účelem obnovy situace před spojením podniků nebo k přijetí předběžných opatření.

45 Zaprvé žalobkyně zpochybňuje tvrzení obsažené v odstavci 12 napadeného rozhodnutí, podle kterého: „nemohou negativní účinky [na hospodářskou soutěž] nastat, jelikož společnost Ryanair v rámci zamýšleného spojení podniků nezískala a nemůže získat kontrolu nad společností Aer Lingus“. Podíl společnosti Ryanair měl naopak významné negativní účinky na hospodářskou soutěž a pokud by za takových okolností neměla Komise na základě čl. 8 odst. 4 a 5 pravomoc k odstranění těchto účinků,

mělo by toto nařízení a pravomoc Komise zajistit „nerušenou hospodářskou soutěž“ vážnou mezeru.

46 Žalobkyně mezi významnými negativními účinky na hospodářskou soutěž, které způsobuje podíl společnosti Ryanair na jejím kapitálu, uvádí následující skutkové okolnosti: společnost Ryanair používá svůj podíl k získání přístupu k důvěrným strategickým plánům a k jejímu obchodnímu tajemství; společnost Ryanair zablokovala zvláštní usnesení týkající se navýšení jejího kapitálu a vyžadovala svolání dvou mimořádných valných hromad s cílem znovu posoudit strategická rozhodnutí, která přijala. Krom toho společnost Ryanair použila své postavení akcionáře k vedení kampaně proti jejímu vedení a hrozila jejímu členům představenstva soudním řízením pro porušení zákonných povinností vůči ní. Tyto skutečnosti společnost Aer Lingus oslabují jakožto účinnou soutěžitelku společnosti Ryanair.

47 Z hospodářského hlediska tento typ menšinových podílů mezi soutěžiteli nacházejícími se v situaci duopolu inherentně narušuje hospodářskou soutěž. Společnost Ryanair, jako akcionář společnosti Aer Lingus, nemá motivaci se společností Aer Lingus soutěžit, protože si přeje zachování hodnoty svého podílu a zajištění toho, aby Aer Lingus byla zisková. Takový podíl mění zájem účastnic tím, že podporuje zvyšování cen a tichou koluzi, což narušuje hospodářskou soutěž. Atraktivnost na burze a finanční přitažlivost společnosti Aer Lingus je z důvodu podílu společnosti Ryanair rovněž omezena.

48 Tvrzení zpochybněné společností Aer Lingus je rovněž v rozporu s dřívější praxí Komise zakotvenou rozhodnutím 2004/103/ES ze dne 30. ledna 2002, kterým se stanoví opatření k obnovení podmínek účinné hospodářské soutěže na základě čl. 8 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 ze dne 21. prosince 1989 o kontrole spojování (věc

COMP/M.2416 – Tetra Laval/Sidel) (Úř. věst. 2004, L 38, s. 1, dále jen „věc Tetra Laval/Sidel"), ve kterém měla Komise za to, že společnosti Tetra Laval nemá být povoleno zachovat si podíl na společnosti Sidel a rozhodnutím 2004/276/ES ze dne 30. ledna 2002, kterým se nařizuje oddělení podniků podle čl. 8 odst. 4 nařízení Rady (EHS) č. 4064/89 (věc COMP/M.2283 – Schneider/Legrand) (Úř. věst. 2004, L 101, s. 134, dále jen „věc Schneider"), ve kterém měla Komise za to, že menší než 5% podíl společnosti Schneider na kapitálu společnosti Legrand nemá negativní účinky na hospodářskou soutěž. Žalobkyně v tomto bodě zpochybňuje tvrzení Komise v odstavci 13 napadeného rozhodnutí, podle kterého se situace v projednávané věci liší od situací ve věcech Tetra Laval a Schneider, ve kterých již byla VNP zcela uskutečněna a nabyvatel převzal kontrolu nad cílovou společností. Tento rozdíl není relevantní, pokud jde o posouzení tvrzení obsaženého v odstavci 12 tohoto rozhodnutí, podle kterého „při neexistenci kontroly" nedochází k negativním účinkům na hospodářskou soutěž. Ve věcech Tetra Laval a Schneider zastávala Komise naprosto opačný pohled a to, že i kdyby byly dotčené podíly sníženy na úroveň, která neumožňovala vykonávat „kontrolu", bylo by nicméně důsledkem menšinového podílu nepřípustné narušení hospodářské soutěže. Navíc spojení podniků dotčené v tomto případě představuje potenciální spojení podniků. Je bezvýznamné, zda je VNP platná, či nikoli, jelikož si společnost Ryanair udržela a nadále zachovávala svůj záměr získat společnost Aer Lingus. Rozdíly mezi vnitrostátními právy použitelnými na VNP nemohou být uplatněny k odůvodnění, že si nabyvatel může ponechat menšinový podíl, zatímco jiný je povinen se tohoto podílu vzdát. Dopad na hospodářskou soutěž je v obou případech stejný. V projednávané věci nemůže být účinkem přijetí rozhodnutí Ryanair skutečnost, že Komise bude zbavena své pravomoci zkoumat narušení hospodářské soutěže vyplývající z části spojení podniků, které právě zakázala.

49 Žalobkyně se dovolává rovněž praxe United Kingdom Competition Commission (Komise Spojeného království pro hospodářskou soutěž), která v říjnu 2007 měla předběžně za to, že nabytí 17,9 % akcií společnosti ITV společností BSkyB mohlo podstatně omezit hospodářskou soutěž z důvodu zániku rivality mezi těmito dvěma

společnostmi a možnosti společnosti ITV konkrétně ovlivňovat vedení společnosti ITV.

50 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování musí být vykládán v tom smyslu, že se použije na podíl společnosti Ryanair získaný na základě zakázaného spojení podniků. Tytéž úvahy se obdobně použijí na pravomoc Komise k přijetí předběžných opatření na základě čl. 8 odst. 5 písm. c) uvedeného nařízení.

51 Nejprve je třeba nařízení o spojování vykládat teleologicky. Při výběru mezi dvěma možnými výklady nařízení Soudní dvůr a Tribunál uvedly, že maximálně restriktivní výklad by zbavil nařízení o spojování jeho užitečného účinku, zatímco širší výklad je v souladu se zněním nařízení, i když to není výslovně uvedeno. Výklad čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování, který v napadeném rozhodnutí provedla Komise, je v rozporu se svým cílem, kterým je zajistit systém nenarušené hospodářské soutěže na základě čl. 3 písm. g) ES. Přístup zaujatý Komisí Unii zbavuje možnosti napravit narušení hospodářské soutěže vytvořené menšinovým podílem společnosti Ryanair, i když byl tento podíl získán v rámci zakázaného spojení.

52 Pokud jde o návrh na použití čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování, který vyžaduje spojení podniků, které „již bylo uskutečněno“ a které „bylo prohlášeno za neslučitelné se společným trhem“, žalobkyně tvrdí, že Komise provádí čistě doslovný výklad tohoto ustanovení tím, že v odstavci 10 napadeného rozhodnutí uvádí, že „spojení podniků

posuzované v projednávané věci nebylo uskutečněno“ a že „transakce, které byly uskutečněny v průběhu řízení zahájeného před Komisí, tudíž nemohou být považovány za součást uskutečněného spojení“. Tento výklad je nesprávný, jelikož má Komise za to, že „transakce“, které mají být v projednávané věci přezkoumány, se liší od spojení posuzovaného v bodu 12 odůvodnění rozhodnutí Ryanair (viz bod 16 výše). Tento výklad je rovněž nesprávný z toho důvodu, že Komise postavila výraz „uskutečněné“ použitý čl. 8 odst. 4 písm. a) nařízení o spojení podniků na roveň výrazu „získání kontroly“ ve smyslu čl. 3 odst. 2 uvedeného nařízení. Podle názoru žalobkyně je zjevné, že spojení podniků bylo v projednávané věci uskutečněno prostřednictvím transakcí, které jsou součástí zakázaného spojení podniků a které společnosti Ryanair umožnily získat (a nadále držet) více než 25 % kapitálu společnosti Aer Lingus. Skutečnost, že spojení nebylo zcela dokončeno – protože mu Komise zabránila – neznamená, že spojení nebylo uskutečněno, přinejmenším částečně, prostřednictvím transakcí uvedených v bodu 12 odůvodnění rozhodnutí Ryanair. V tomto ohledu je tvrzení Komise v odstavci 12 napadeného rozhodnutí, podle něhož nemá pojem „částečně uskutečněné“ spojení podniků oporu ve znění čl. 8 odst. 4, správné, ale neužitečné, jelikož znění tohoto ustanovení rovněž neumožňuje, aby bylo vyžadováno úplné uskutečnění ve smyslu získání kontroly. Podle žalobkyně není základní zásadou čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování získání kontroly, ale nezbytnost obnovit předcházející stav zrušením transakcí, jež byly součástí zakázaného spojení.

53 Soudržnost pojmu „uskutečnění“ musí vést rovněž k přezkumu smyslu tohoto výrazu s ohledem na čl. 7 odst. 1 nařízení o spojování, který stanoví, že spojení s významem pro celé Společenství nesmí být „uskutečněno“ ani před jeho oznámením, ani před jeho prohlášením za slučitelné se společným trhem. Zkoumání praxe Komise v této oblasti umožňuje konstatovat, že Komise má za to, že toto ustanovení umožňuje zabránit částečným spojením, včetně transakcí, které mohou jít až k přenesení kontroly. V projednávaném případě Komise dosáhla toho, že společnost Ryanair pozastavila výkon hlasovacích práv týkajících se jejího podílu na kapitálu společnosti Aer Lingus,

ačkoli výkon těchto práv neodpovídá výkonu kontroly. Jde tedy o vyhnutí se možným negativním účinkům na hospodářskou soutěž.

54 Žalobkyně rovněž tvrdí, že aniž by posuzovala jednotlivé jazykové verze nařízení o spojování, pojem „uskutečnění spojení“ použitý čl. 8 odst. 4 a 5 a článkem 7 může mít tři významy: úplné uskutečnění spojení; částečné uskutečnění úplného spojení nebo plné uskutečnění části spojení. Tato nejednoznačnost byla zdůrazněna v projednávané věci, ve které Komise zakázala spojení vymezené tak, že má dvě části (získání akcií na trhu a VNP), z nichž byla uskutečněna pouze první část.

55 Pokud jde o druhý žalobní důvod vycházející z porušení čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování, žalobkyně uvádí, že nesprávné závěry Komise, pokud jde o použití čl. 8 odst. 4 a 5 uvedeného nařízení vedou k nesprávnému výkladu tohoto ustanovení. Pokud se ukáže, že Komise má pravomoc přijmout opatření ke zrušení investic, pokud jde o podíl v držení společnosti Ryanair, nebyly by vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž tudíž v tomto ohledu nijak příslušné na základě čl. 21 odst. 3. Tento přístup je podpořen zásadou „jednoho správního místa“. I když je tento přístup správný, porušila Komise v napadeném rozhodnutí čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování tím, že srozumitelně neuvedla, že toto ustanovení brání zásahu vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a že tím nechala možnost takového zásahu otevřenou. Toto porušení je o to závažnější, že příslušné vnitrostátní orgány vydaly stanoviska v opačném smyslu. Soudržný výklad čl. 8 odst. 4 a 5 téhož nařízení vylučuje výklad čl. 21 odst. 3, který členským státům brání použít jejich vnitrostátní právo na podíl společnosti Ryanair, jakmile je tento podíl oddělen od VNP a který rovněž Komisi zbavuje možnosti tento podíl přezkoumat na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování. V opačném případě

podíl společnosti Ryanair požívá právní ochrany jak ve vztahu k Evropské unie, tak k členským státům.

56 Komise tuto argumentaci zpochybňuje. Zejména zdůrazňuje, že se nařízení o spojování použije pouze na „spojování", která odpovídají vymezení zakotvenému článkem 3 nařízení o spojování. Vzhledem k tomu, že v tomto kontextu není získáním menšinového podílu získána kontrola jako taková, nepředstavuje toto získání menšinového podílu „spojení" ve smyslu nařízení o spojování. Komise rovněž uvádí, že jí čl. 21 odst. 3 nepřiznává žádné zvláštní povinnosti ani pravomoci, a že tudíž nemůže toto ustanovení vykládat, pokud je vyzvána k jednání na základě 232 ES.

*Závěry Tribunálu*

57 Společnost Aer Lingus jak ve své výzvě k jednání, tak v projednávané žalobě v podstatě tvrdí, že podíl společnosti Ryanair na jejím kapitálu získaný před VNP nebo v jejím průběhu představuje částečné uskutečnění spojení prohlášeného Komisí za neslučitelné se společným trhem. Komise tedy měla za účelem obnovy podmínek účinné hospodářské soutěže nařídit odprodej všech akcií získaných společností Ryanair, na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování (viz body 8, 23, 44 a následující výše).

58 Komise v napadeném rozhodnutí tento návrh na zahájení řízení proti společnosti Ryanair na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování zamítla, přičemž měla za to, že spojení oznámené tímto podnikem nebylo uskutečněno a že napadený podíl společnosti Ryanair nesvěřuje kontrolu nad společností Aer Lingus. Komise má rovněž za to, že při neuskutečnění spojení ve smyslu vymezeném nařízením o spojování, jde výklad navržený žalobkyní nad rámec její pravomoci (viz body 25 až 27 výše).

59 Za účelem posouzení legality napadeného rozhodnutí s ohledem na pravomoc přiznanou Komisi nařídit podniku, aby zrušil spojení, zejména prostřednictvím odprodeje všech akcií získaných v jiném podniku, je nutné vrátit se do rozhodného okamžiku vymezeného čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování, který se týká „spojení", které „již bylo uskutečněno" a které „bylo prohlášeno za neslučitelné se společným trhem" (viz bod 2 výše).

60 V tomto ohledu napadené rozhodnutí bylo přijato právě v okamžiku, kdy Komise prohlásila, že je spojení oznámené společností Ryanair neslučitelné se společným trhem. Vzhledem k tomu, že se Komise nezabývala otázkou menšinového podílu společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus v rozhodnutí Ryanair, kterým byla konstatována neslučitelnost oznámeného spojení na základě čl. 8 odst. 3 nařízení o spojování, mohla tak stále učinit v odlišném rozhodnutí přijatém na základě čl. 8 odst. 4 *in fine* uvedeného nařízení.

61 Jak je nicméně správně uvedeno v napadeném rozhodnutí, další podmínka stanovená čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování není splněna vzhledem k tomu, že oznamované spojení nebylo uskutečněno. V projednávané věci od okamžiku, kdy bylo přijato

rozhodnutí o neslučitelnosti se společným trhem, nemá společnost Ryanair z právního ani faktického hlediska možnost kontrolovat společnost Aer Lingus nebo vykonávat rozhodující vliv nad činností tohoto podniku.

62 Po právní stránce je pojem „spojení" použitý nařízením o spojování důležitý, jelikož zakládá příslušnost Komise na základě tohoto nařízení. Nařízení o spojování se totiž použije na všechna spojení s významem pro celé Společenství (článek 1 odst. 1). Pojem „spojení" je vymezen v článku 3 uvedeného nařízení. Podle uvedeného čl. 3 odst. 1 se spojení považuje za vzniklé, jestliže dojde ke změně kontroly na trvalém základě, ke které dojde například v důsledku fúze dvou podniků nebo získání kontroly nad jiným podnikem. Článek 3 odst. 2 upřesňuje, že se uvedená kontrola skládá z práv, smluv nebo jiných prostředků, které poskytují možnost rozhodujícího vlivu v uvedeném podniku.

63 Jakákoli transakce nebo souhrn transakcí, které vedou ke „změně kontroly na trvalém základě" s tím, že poskytuje „možnost rozhodujícího vlivu v uvedeném podniku", je tak spojením považovaným za vzniklé ve smyslu nařízení o spojování. Společný znak těchto spojení je následující: v případě, v němž před transakcí pro určitou hospodářskou činnost existovaly dva odlišné podniky, po této transakci existuje pouze jeden podnik. S výjimkou případu fúze, která znamená zánik jednoho ze dvou dotčených podniků, Komise tedy musí vymezit, zda v důsledku uskutečnění spojení získává jeden z dotčených podniků pravomoc kontrolovat druhý podnik, tedy pravomoc, kterou dříve neměl. Tato kontrolní pravomoc spočívá v možnosti vykonávat rozhodující vliv nad činností podniku, zejména pokud podnik s touto pravomocí může vůči uvedenému podniku prosazovat volbu týkající se strategických rozhodnutí.

64 Z výše uvedeného vyplývá, že získání podílu, který jako takový neposkytuje kontrolu ve smyslu vymezeném článkem 3 nařízení o spojování, nepředstavuje spojení považované za vzniklé, na které se vztahuje toto nařízení. Právo Unie se v tomto bodě liší od práva některých členských států, jejichž vnitrostátní orgány jsou na základě ustanovení vnitrostátního práva týkajících se kontroly spojování podniků oprávněny jednat, pokud jde o menšinové podíly v širším slova smyslu (viz body 21 a 49 výše).

65 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, nemůže být pojem „spojení“ rozšířen na případy, kdy dotčený podíl v situaci, kdy není získána kontrola, jako takový neposkytuje možnost vykonávat rozhodující vliv nad činností podniku, ale v širší míře spadá do rámce oznámeného spojení, které Komise přezkoumala a na základě tohoto přezkumu prohlásila za neslučitelné se společným trhem, aniž by došlo ke změně kontroly ve výše uvedeném smyslu.

66 Na základě nařízení o spojování není Komisi taková pravomoc přiznána. Podle samotného znění čl. 8 odst. 4 uvedeného nařízení existuje pravomoc nařídit odprodej všech akcií získaných v jiném podniku, pouze za účelem „obnovy stavu před uskutečněním spojení“. Bez získání kontroly není Komise ke zrušení uvedeného spojení příslušná. Pokud by zákonodárce zamýšlel přiznat Komisi širší pravomoc, než je zakotvena v nařízení o spojování, přijal by v tomto smyslu nějaké ustanovení.

67 Po skutkové stránce není zpochybněno, že podíl společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus neposkytuje společnosti Ryanair možnost společnost Aer Lingus „kontrolovat“. Kromě skutečností uvedených v odstavcích 10 a 11 napadeného rozhodnutí, společnost Aer Lingus uvádí, že „připouští domněnku učiněnou v odstavcích 10 a 11 napadaného rozhodnutí, že ke dni 27. června 2007 společnost Ryanair nevykonávala ‚kontrolu‘ ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení o spojování“. Stejně

tak společnost Aer Lingus netvrdí, že podíl ve výši 29,3 % držený od srpna 2007 společností Ryanair na jejím kapitálu, poskytuje posledně uvedené kontrolu nad touto společností, ale spokojuje se s tvrzením, že jí tento podíl dává „značnou možnost zasahovat do jejího řízení a její obchodní strategie".

68 Krom toho v odpověď na argumenty žalobkyně týkající se údajných negativních účinků na hospodářskou soutěž, je třeba uvést, že jsou tyto negativní účinky Komisí v napadeném rozhodnutí správně vyvráceny v rozsahu, v němž mohou být konkrétně považovány za formu kontroly v projednávané věci (odstavec 11 napadeného rozhodnutí). V tomto ohledu je třeba obecně zdůraznit, že cílem nařízení o spojování není chránit společnosti před obchodními spory mezi jimi a jejich akcionáři nebo odstranit jakoukoli nejistotu při přijímání důležitých rozhodnutí těmito akcionáři. Pokud má vedení společnosti Aer Lingus za to, že je jednání společnosti Ryanair, jakožto akcionáře, zneužívající nebo protiprávní, má možnost předložit věc příslušným vnitrostátním soudům nebo orgánům.

69 V každém případě, i když je pravda, že skutkové okolnosti uplatněné žalobkyní naznačují, že jsou vztahy mezi vedením společností Aer Lingus a Ryanair napjaté a že se jejich názory v určitém počtu bodů odlišují, neprokazují však – jak je vyžadováno k tomu, aby Komise mohla rozhodnout o použití čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování – existenci možnosti vykonávat rozhodující vliv na činnost tohoto podniku.

70 Pokud tak jde o tvrzení, podle kterého společnost Ryanair používá svůj podíl k získání přístupu k důvěrným strategickým plánům a k obchodnímu tajemství společnosti Aer Lingus, jediná skutečnost uvedená na podporu tohoto tvrzení je dopis, ve kterém společnost Ryanair obecně požaduje konání schůzky s vedením společnosti Aer Lingus. Žaloba neobsahuje žádnou skutečnost směřující k prokázání, že důvěrné informace byly na takové schůzce skutečně vyměněny. Taková výměna informací každopádně

nemůže být přímým důsledkem menšinového podílu, ale týká se pozdějšího jednání obou společností, které může být případně přezkoumáno s ohledem na článek 81 ES.

71 Stejně tak, pokud jde o tvrzení, podle kterého společnost Ryanair hlasovala proti zvláštnímu usnesení, které mělo správní radě umožnit vydat akcie, které by nebylo nutné nejprve nabízet současným akcionářům, jak obecně stanoví právo společností, z komentářů generálního ředitele žalobkyně uvedených v časopise *The Irish Times* ze dne 7. července 2007 v článku nazvaném „Ryanair brání pokusům Aer Lingus snížit její podíl" a citovaných Komisí, aniž by byly žalobkyní zpochybněny, vyplývá, že nepřijetí tohoto usnesení nemělo na společnost významný dopad.

72 Pokud jde o tvrzení, podle kterého společnost Ryanair požadovala svolání dvou mimořádných valných hromad s cílem změnit strategická rozhodnutí přijatá společností Aer Lingus, Komise uvádí, aniž by jí žalobkyně protiřečila, že správní rada společnosti Aer Lingus tyto návrhy zamítla a že plánovaná rozhodnutí byla navzdory námitkám společnosti Ryanair přijata. Tento příklad prokazuje, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, není společnost Ryanair schopna prosadit svou vůli vůči společnosti Aer Lingus.

73 Pokud jde o tvrzení, podle kterého společnost Ryanair vedla proti vedení společnosti Aer Lingus kampaň, je třeba toto tvrzení chápat jako nový odkaz na dvě mimořádné valné hromady požadované společností Ryanair, jakož i na korespondenci a veřejná prohlášení, která se toho týkají. Jak Komise zdůraznila ve svých písemnostech, společnost Aer Lingus oba tyto návrhy zamítla a provedla své rozhodnutí, jak bylo zamýšleno. Kdyby bylo zjištěno, že společnost Ryanair ovlivňovala vedení společnosti

Aer Lingus během několika týdnů, nebyla by tím prokázána možnost vykonávat rozhodující vliv na činnost tohoto podniku ve smyslu nařízení o spojování.

74 V odpověď na tvrzení, podle kterého držení menšinového podílu v konkurenčním podniku nacházejícím se v situaci duopolu inherentně narušuje hospodářskou soutěž, neboť společnost mající takový podíl je méně podněcována k soutěžení se společností, na jejíchž ziscích má zájem, je třeba uvést, že takové tvrzení je popřeno skutkovými okolnostmi. Komise v tomto ohledu uvádí, aniž by jí žalobkyně protiřečila, že poté, co společnost Ryanair získala svůj podíl na kapitálu společnosti Aer Lingus, společnost Ryanair vstoupila na čtyři linky, do té doby zajišťované výhradně společností Aer Lingus a zvýšila frekvenci svých letů na dalších šesti linkách, na kterých soutěží se společností Aer Lingus (viz tiskové zprávy společnosti Ryanair nazvané „Ryanair oznamuje šest nových linek z Dublinu" ze dne 15. srpna 2007 a „Nová linka – 31. – z letiště v Shannonu a tři nové linky z Dublinu" ze dne 25. října 2007). Toto teoretické tvrzení každopádně nestačí k prokázání formy kontroly společnosti Ryanair nad společností Aer Lingus jako takové a stejně tak ani k odůvodnění zrušení menšinového podílu zpochybněného v projednávané věci.

75 Stejně tomu tak je v případě tvrzení, podle kterého měl podíl společnosti Ryanair majetkové dopady na akcie společnosti Aer Lingus, které je pro posledně uvedený podnik činily méně zajímavými. V zásadě totiž atraktivnost na burze a finanční přitažlivost společnosti Aer Lingus nespočívá pouze na menšinovém podílu společnosti Ryanair, ale musí být zohledněn celkový kapitál tohoto podniku, na kterém mohou mít podíl rovněž další významní akcionáři. Navíc za předpokladu, že podíl společnosti Ryanair může mít vliv na tuto přitažlivost, nestačí tento podíl k tomu, aby byla prokázána existence kontroly ve smyslu vyžadovaném nařízením o spojování.

76 Připuštění, že Komise může nařídit zrušení menšinového podílu z pouhého důvodu, že za přítomnosti duopolu představuje teoretické hospodářské riziko nebo že snižuje přitažlivost akcií jednoho z podniků tvořících tento duopol, by překračovalo pravomoci přiznané Komisi v oblasti kontroly spojování podniků.

77 Pokud jde o dřívější praxi Komise, její zkoumání každopádně umožňuje konstatovat, že se veškerá rozhodnutí dosud přijatá Komisí na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování týkají již uskutečněných spojení, kde cílová společnost přestala být soutěžitelem nezávislým na nabyvateli. Na rozdíl od projednávané věci se tato rozhodnutí netýkají použitelnosti čl. 8 odst. 4 na dotčené spojení, ale pouze opatření vhodných k obnově hospodářské soutěže, kterou uskutečnění spojení odstranilo, přičemž se tato opatření mohou lišit v závislosti na okolnostech každého případu. Dřívější praxe Komise, pokud jde o zacházení s menšinovými podíly, na základě čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování, nemůže být úspěšně uplatněna za účelem zpochybnění kritérií vymezených tímto ustanovením.

78 V důsledku toho nelze Komisi vytýkat, že porušila čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování tím, že měla za to, že v projednávané věci nebylo uskutečněno žádné spojení, a že tedy neměla pravomoc nařídit společnosti Ryanair, aby se zbavila svého podílu na kapitálu společnosti Aer Lingus. Taková pravomoc by Komisi byla na základě nařízení o spojování přiznána pouze tehdy, pokud by tento podíl společnosti Ryanair umožnil kontrolovat společnost Aer Lingus tím, že by vůči ní vykonávala právní nebo faktický rozhodující vliv, k čemuž v projednávané věci nedošlo.

79 Na výše uvedené posouzení nemá vliv skutečnost, že Komise měla během přezkumného řízení za to, že je třeba na podíl získaný společností Ryanair na trhu těsně před VNP a během ní nahlížet jako na součást této nabídky, což slovy Komise představuje „jediné spojení". V této fázi, tedy ve fázi přezkumného řízení, se Komise nestará o „obnovu stavu před uskutečněním spojení" v situaci, kdy přijala rozhodnutí o neslučitelnosti, zatímco oznámené spojení bylo uskutečněno. Tyto starosti vyvstávají teprve v okamžiku, kdy bylo přijato konečné rozhodnutí a kdy je třeba z tohoto rozhodnutí dovodit důsledky, pokud se ukáže, že daná situace není v souladu s tímto rozhodnutím.

80 Komise během přezkumného řízení dbala spíše na to, aby předešla tomu, že dojde k uskutečnění spojení, i když může být toto spojení ještě prohlášeno za neslučitelné se společným trhem. Cílem článku 7 nařízení o spojování je právě to, aby byla dodržena jedna ze základních zásad tohoto nařízení, na základě které spojení s významem pro celé Společenství nemůže být uskutečněno, aniž by bylo oznámeno a před uskutečněním povoleno Komisí.

81 Článek 4 uvedeného nařízení, nazvaný „Předchozí oznámení [...]", ve svém odstavci 1 stanoví, že spojení definovaná v tomto nařízení musí být oznámena Komisi před svým uskutečněním a po uzavření dohody, oznámení VNP nebo veřejného návrhu o koupi akcií (VNK) nebo nabytí kontrolního podílu. Tato zásada je rovněž převzata v článku 7 nařízení o spojování, nazvaného „Odklad uskutečňování spojení". Podle čl. 7 odst. 1 spojení s významem pro celé Společenství nesmí být uskutečněno ani před jeho oznámením, ani před jeho prohlášením za slučitelné se společným trhem. Článek 7 odst. 2 stanoví, že odstavec 1 nebrání uskutečnění VNK nebo VNP nebo operacím s cennými papíry, v jejichž důsledku je prostřednictvím sledu operací s cennými papíry od rozdílných prodávajících získána kontrola ve smyslu článku 3, za podmínky, že je spojení neprodleně oznámeno Komisi podle článku 4 a že nabyvatel nevykonává

hlasovací práva spojená s těmito cennými papíry nebo tak činí pouze s cílem zachovat plnou hodnotu svých investic na základě výjimky udělené Komisí.

82 Je třeba uvést, že povinnost odkladu uskutečňování spojení do jeho povolení Komisí je předmětem automatické výjimky v případě VNK nebo získání kontroly od rozdílných prodávajících v důsledku sledu operací s cennými papíry. K tomu, aby bylo možné požívat této výjimky, musejí zúčastnění neprodleně oznámit spojení Komisi a nevykonávat hlasovací práva spojená s těmito cennými papíry. Jak uplatňuje Komise ve svých písemnostech, je účinkem této výjimky přenesení rizika zákazu operace na nabyvatele. Má-li Komise na konci přezkumného řízení za to, že oznámené spojení musí být zakázáno, cenné papíry získané k uskutečnění spojení musejí být odprodány, jak ukazují věci Tetra Laval a Schneider, které jsou uvedeny v napadeném rozhodnutí a žalobkyní (viz body 27 a 48 výše).

83 V této souvislosti může získání podílu, který sám o sobě neposkytuje kontrolu ve smyslu článku 3 nařízení o spojování, spadat do působnosti článku 7 uvedeného nařízení. Postup Komise musí být chápán v tom smyslu, že pojem „jediné spojení“ používá k omezení rizika, že se ocitne v situaci, kdy by rozhodnutí o neslučitelnosti vyžadovalo, aby bylo doplněno rozhodnutím o zrušení určeným k ukončení kontroly, která byla získána dříve, než se Komise vyjádřila k soutěžním účinkům. Požadovala-li Komise, aby společnost Ryanair nevykonávala svá hlasovací práva, přičemž společnost Ryanair ostatně uvedla, že jí tato hlasovací práva neposkytují kontrolu nad společností Aer Lingus (viz bod 14 výše), Komise požadovala pouze to, aby se tento podnik vyhnul situaci, ve které by uskutečnil spojení, které by muselo v případě rozhodnutí o jeho neslučitelnosti se společným trhem vést k opatření přijatému na základě čl. 8 odst. 4 a 5.

84 Z těchto důvodů měla Komise v odstavcích 12 a 13 napadeného rozhodnutí oprávněně za to, že menšinový podíl společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus nelze v projednávané věci považovat za „částečné uskutečnění" spojení, které mohlo vést k opatření přijatému na základě čl. 8 odst. 4 a 5 v případě rozhodnutí o neslučitelnosti se společným trhem.

85 Z důvodu neexistence skutečného převzetí kontroly společností Ryanair nad společností Aer Lingus nelze spornou kapitálovou účast považovat za „spojení", které „již bylo uskutečněno", i když operace, do které tato účast spadá, byla prohlášena za neslučitelnou se společným trhem.

86 Žádný z argumentů předložených žalobkyní v jejích písemnostech a na jednání, které v podstatě přebírají teorii, na kterou již odpovídá napadené rozhodnutí, nemůže zpochybnit výše uvedené posouzení.

87 V důsledku toho – nehledě na definici jediného spojení a rozhodnutí o neslučitelnosti spojení se společným trhem zakotvenými rozhodnutím Ryanair – Komise v napadeném rozhodnutí právně a skutkově dostačujícím způsobem odůvodnila své rozhodnutí nepřijmout opatření podle čl. 8 odst. 4 nařízení o spojování.

88 Tytéž úvahy platí pro čl. 8 odst. 5 nařízení o spojování, s ohledem na který žalobkyně uplatňuje tytéž argumenty proti analýze rozvinuté k této otázce Komisí v napadeném rozhodnutí, které obdobně přebírá analýzu rozvinutou, pokud jde o čl. 8 odst. 4 uvedeného nařízení.

89 Nakonec je třeba připomenout, že Komise v napadeném rozhodnutí uvedla, že se čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování omezuje na uložení povinnosti členským státům a nesvěřuje jí právo ani zvláštní pravomoc. Komise tedy měla za to, že jí nepřísluší poskytovat závazný výklad tohoto ustanovení a že nemůže vyhovět žádosti o výklad předložené společností Aer Lingus (viz bod 29 výše).

90 Tribunál stejně jako Komise uvádí, že čl. 21 odst. 3 nařízení o spojování stanoví, že „[ž]ádný členský stát nepoužije své vnitrostátní právní předpisy pro hospodářskou soutěž na jakékoliv spojení, které má význam pro celé Společenství", a že tedy Komisi nepřiznává pravomoc přijmout opatření, které má závazné právní účinky, které mohou ovlivnit zájmy společnosti Aer Lingus. Nelze tedy Komisi vytýkat, že ve své odpovědi připomněla právní rámec použitelný na projednávanou věc a důsledky, které z něj musí být vyvozeny, zejména pokud jde o žaloby stanovené v článku 226 ES a v článku 234 ES (viz bod 31 výše).

91 Navíc argumentace žalobkyně v projednávané věci Tribunál vyzývá, aby přezkoumal předpoklad, který není prokázán, vzhledem k tomu, že použití čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení o spojování není předmětem nesprávných závěrů, jak tvrdí žalobkyně (viz bod 55 výše). Při neexistenci spojení s významem pro celé Společenství, mají totiž členské státy na podíl společnosti Ryanair na kapitálu společnosti Aer Lingus možnost použít své vnitrostátní právní předpisy o hospodářské soutěži podle pravidel stanovených v tomto ohledu.

92 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

**K nákladům řízení**

93 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise, jakož i společnost Ryanair požadovaly náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vzniklé Komisi a společnosti Ryanair, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (třetí senát)

rozhodl takto:

**1) Žaloba se zamítá.**

**2) Aer Lingus Group plc ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vzniklé Komisi a Ryanair Holdings plc, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.**

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 6. července 2010.

Podpisy.

# Obsah

Právní rámec ..... II - 3697

Skutkový základ sporu ..... II - 3700

Účastnice sporu ..... II - 3700

Nabídka získání společnosti Aer Lingus společností Ryanair a koupě cenných papírů ... II - 3701

Přezkum a zákaz oznámeného spojení ..... II - 3701

Korespondence mezi společností Aer Lingus a Komisí během přezkumu spojení ..... II - 3704

Korespondence mezi společností Aer Lingus a Komisí v návaznosti na rozhodnutí Ryanair, výzva k jednání na základě článku 232 ES a napadené rozhodnutí ..... II - 3705

Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... II - 3710

Právní otázky ..... II - 3713

Argumenty účastnic řízení ..... II - 3713

Závěry Tribunálu ..... II - 3719

K nákladům řízení ..... II - 3731